

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 488/2016-48

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. januára 2017 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Bernardom Medárom, LL.D., Dubová 4, Humenné, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 196/2013 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 28 Cb 62/2002), za účasti Okresného súdu Bratislava I, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 196/2013 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 28 Cb 62/2002) p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 196/2013 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré mu j e Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 296,44 € (slovom dvestodeväťdesiatšesť eur a štyridsaťštyri centov) na účet advokáta JUDr. Bernarda Medára, LL.D., Dubová 4, Humenné, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. februára 2015 doručená s'ťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 196/2013 [pôvodne vedenom pod sp. zn. 28 Cb 62/2002 (ďalej aj „napadnuté konanie“)].

Z obsahu s'ťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že s'ťažovateľ namieta porušenie svojich práv v napadnutom konaní v súvislosti s rozhodovaním o jeho vzájomnom návrhu z 19. februára 2002 podanom pôvodne len proti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], a neskôr proti obchodným spoločnostiam [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], a domáha sa zaplataenia finančnej čiastky z titulu ušlého zisku v celkovej sume 3 001 747,56 € (90 430 647,20 Sk)

s príslušenstvom. Predmetný vzájomný návrh sťažovateľa bol uznesením okresného súdu č. k. 28 Cb 62/2002-401 z 31. januára 2011 vylúčený na samostatné konanie; týka sa zaplatenia sumy 12 303,60 € s príslušenstvom a je vedené pod sp. zn. 32 Cb 196/2013.

V súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že konanie vedené okresným súdom *„trvá od podania vzájomnej žaloby už 13 rokov (v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu, pozn.) a tak dochádza k zmareniu možnosti poskytnúť sťažovateľovi efektívnu a účinnú ochranu tým právam..., ktorých ochrany sa domáha“*.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza, že *„v danom prípade sa nejedná o:*

- právnu a faktickú zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje...,

- ... správanie... sťažovateľa v tejto veci... nedalo príčinu k bezdôvodným prieťahom...

ale v danom prípade

- postupom samotného súdu... došlo k bezdôvodným prieťahom v... konaní...“.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež uvádza, že sa v priebehu napadnutého konania obrátil na predsedu okresného súdu so sťažnosťou na prieťahy v konaní, ktorá bola 15. februára 2011 vybavená ako dôvodná, pričom podpredsedníčka okresného súdu sťažovateľa okrem iného informovala, že *„vzývala zákonného sudcu a vyššieho súdneho úradníka, aby neodkladne prijali opatrenia na odstránenie vzniknutého stavu“*.

Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj základné právo sťažovateľa [redacted] na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I. v konaní vedenom pod sp. zn.

32 Cb 196/2013, predtým pod sp. zn. 28 Cb 62/2002 vo veci vzájomnej žaloby porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I. prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 196/2013 vo veci... konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 55.000,- Eur..., ktoré mu je Okresný súd Bratislava I. povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I. je povinný uhradiť trovy konania [REDAKOVANÉ] do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet advokáta...“

Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 488/2016-17 z 15. júna 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a vo zvyšnej časti ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Následne spolu s prípisom č. k. II. ÚS 488/2016-32 z 24. októbra 2016 ústavný súd doručil predsedovi okresného súdu uznesenie č. k. II. ÚS 488/2016-17 z 15. júna 2016, ktorým prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa a vyzval ho, aby sa k sťažnosti písomne vyjadril a zároveň oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Podpredseda okresného súdu na výzvu ústavného súdu vo svojom stanovisku č. Spr 3423/2016 z 28. novembra 2016 (doručenom ústavnému súdu 2. decembra 2016) uvádza najmä toto:

«Uznesením č. k. 28 Cb/62/2002-401 zo dňa 31. 01. 2011 bol vzájomný návrh žalovaného ([REDAKOVANÉ], v tomto konaní navrhovateľ) voči žalobcovi ([REDAKOVANÉ], v tomto konaní odporca) vylúčený na samostatné konanie, evidované pod sp. zn.

32 Cb/196/2013. Dňa 21. 10. 2013 bol stanovený termín pojednávania na deň 16. 01. 2014. Dňa 24. 10. 2013 bol daný pokyn na doloženie fotokópií zo spisu sp. zn. 28 Cb/62/2002. Dňa 08. 01. 2014 a 10. 01. 2014 bol súdu doručený návrh na prerušenie konania. Dňa 16. 01. 2014 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito. Dňa 17. 01. 2014 bola navrhovateľovi zasielaná výzva na dokladovanie jeho majetkových pomerov. Uznesením zo dňa 13. 03. 2014 súd priznal navrhovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Uznesením zo dňa 18.03.2014 súd návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol.

Dňa 23. 04. 2014 bol odporcovi zasielaný znalecký posudok na vyjadrenie. Dňa 11. 06. 2014 bol spis predložený Krajskému súdu v Bratislave za účelom rozhodnutia o podanom odvolaní proti uzneseniu, ktorým prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 2 Cob/116/2014-214 zo dňa 28. 04. 2015 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Spis bol tunajšiemu súdu vrátený dňa 26. 05. 2015. Dňa 15. 07. 2015 bol daný pokyn na zaslanie uznesenia účastníkom konania (právoplatné 29. júla 2015, pozn.). Vo veci je určený termín pojednávania na deň 24. 04. 2017.

K obdobiu od roku 2011 do roku 2013 uvádzam, že sťažnosť sťažovateľa smeruje najmä na predchádzajúce konanie sp. zn. 28 Cb/62/2002, a teda sťažovateľom namietané prietahy v konaní sa netýkajú súdneho konania sp. zn. 32 Cb/196/2013. Z prehľadu jednotlivých úkonov a z obsahu predmetného spisového materiálu sp. zn. 32 Cb/196/2013 je možné konštatovať, že tunajší súd v konaní od vylúčenia veci na samostatné konanie priebežne konal. Poznámam, že k celkovej dĺžke konania prispel aj samotný navrhovateľ (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľ, pozn.), nakoľko súd musel rozhodovať o jeho opravnom prostriedku účastníka konania, a teda spis sa v období od 11. 06. 2014 do 26. 05. 2015 nachádzal na Krajskom súde v Bratislave, pričom táto skutočnosť nemôže byť vytykána ako prietahy spôsobené tunajším súdom. Čiastočnú nečinnosť v konaní však možno konštatovať v období od vrátenia veci tunajšiemu súdu, t. j. odo dňa 26. 05. 2015 až do vytýčenia termínu pojednávania dňa 07. 11. 2016.

Ďalej dávam do pozornosti, že sťažnosť na prietahy v konaní sp. zn. 32 Cb/196/2013, v zmysle ustanovení zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“), tunajší súd neeviduje, a teda konštatujem, že

sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ podľa uvedeného zákona oprávnený.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností som toho názoru, že sťažnosť sťažovateľa je predčasná a nedôvodná. Konečné rozhodnutie však ponechávam na zváženie Ústavnému súdu Slovenskej republiky.

Avšak v prípade, že Ústavný súd Slovenskej republiky dospeje k odlišnému záveru, a to že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov porušené bolo, žiadam aby súd zvážil dôvodnosť výšky finančného zadosťučinenia a nepriznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v celej uplatnenej výške.»

Podpredseda okresného súdu spolu so svojim stanoviskom č. Spr. 3423/2016 z 28. novembra 2016 zaslal ústavnému súdu aj vyjadrenie zákonnej sudkyne zo 7. novembra 2016, ktorá v ňom uvádza:

«Podaním doručeným súdu dňa 22. 03. 2002 pod sp. zn. 28 Cb 62/2002 si žalobca [REDAKOVANÉ] uplatnil voči žalovanému: [REDAKOVANÉ]... zaplatenie istiny 70.558,56 EUR s prísl. titulom náhrady škody.

Zákonnou sudkyňou v predmetnej veci som sa stala dodatkom k Rozvrhu práce v marci 2010, kedy mi bol spis pridelený náhodným výberom. Do tohto obdobia vo veci nebol vytýčený žiaden termín pojednávania. Vo veci som rozhodla rozsudkom dňa 01. 12. 2011, ktorý bol potvrdený Krajským súdom v Bratislave sp. zn. 3 Cob/106/2012-592 zo dňa 17. 04. 2013. Následne právny zástupca žalovaného podal dovolanie na NS SR, ktorý uznesením sp. zn. 5 Obdo/1/2014 zo dňa 25. 02. 2015 napadnutý rozsudok KS BA zo dňa 17. 04. 2013, č. k. 3 Cob/106/2012-592 vec zrušil a vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že dovolateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p.,

Krajský súd v Bratislave rozhodol rozsudkom sp. zn. 3 Cob/107/2015-702 zo dňa 7. 9. 2016 a rozsudok súdu prvej inštancie sp. zn. 28 Cb 62/2002 potvrdil. Voči vyššie uvedenému rozsudku KS BA právny zástupca žalovaného podal opäť dovolanie 04. 11. 2016.

Počas pojednávania vo veci 28 Cb 62/2002 a po detailnom štúdiu spisu súd zistil, že v spise je založený návrh žalovaného zo dňa 25. 2. 2002 – tzv. „Vzájomná žaloba

žalovaného proti žalobcovi o zaplataenie na istine 2.125.672,20 Sk s príslušenstvom t. j. úrokom vo výške 17,6 % p. a. a titulu náhrady škody a na ušlom zisku 2.300.000,- Sk s prísl. spolu o zaplataenie 4.425.647,20 Sk s príslušenstvom.“ Súd uznesením 28 Cb 62/2002-401 zo dňa 31. 1. 2011, teda v čase prejednávania žaloby žalobcu [REDAKOVANÉ] proti žalovanému [REDAKOVANÉ] rozhodol o vylúčení predmetného vzájomného návrhu žalovaného voči žalobcovi na samostatné konanie. Predmetné podanie bolo zapísané pod sp. zn. 32 Cb 196/2013. Dňa 10. 01. 2014 žalobca v tomto konaní súdu navrhol prerušenie konania, ktoré odôvodnil skutočnosťou, že na OS BA I sa pod sp. zn. 29 Cb 258/2001 vedie súdne konanie, ktoré má zásadný význam pre rozhodnutie konajúceho súdu v predmetnej veci (v konaní sa žalobca domáha určenia neplatnosti leasingovej zmluvy). Keďže uvedené konanie doposiaľ nie je skončené a otázka, ktorá sa rieši v predmetnom konaní môže mať zásadný význam pre rozhodnutie súdu vo veci 32 Cb 196/2013 navrhol právny zástupca žalobcu prerušenie konania. Súd uznesením 32 Cb 196/2013-165 zo dňa 18. 3. 2014 konanie neprerušil. Uznesením 2 Cob/116/2014-214 zo dňa 28. 4. 2015 KS v Bratislave uznesenie OS BA I č. k. 32 Cb 196/2013-165 zo dňa 18. 3. 2014 potvrdil s tým, že potvrdil názor súdu prvého stupňa, že tento je spôsobilý v rámci konania sp. zn. 32 Cb 196/2013 sám posúdiť platnosť leasingovej zmluvy č. 103435 zo dňa 6. 8. 1998 bez toho, aby bolo nevyhnutné konanie prerušiť do právoplatného skončenia konania vedeného OS BA I pod sp. zn. 29 Cb/258/2001. Súd uvádza, že vo veci je vytýčený termín pojednávania na 24. 04. 2017 o 9.00 hod. a preto nie som si vedomá, že by som spôsobila prietah v konaní.»

Prípisom č. k. II. ÚS 488/2016-41 z 8. decembra 2016 ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby oznámil, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň mu zaslal stanovisko podpredsedu okresného súdu č. Spr. 3423/2016 z 28. novembra 2016 spolu s vyjadrením zákonnej sudkyne zo 7. novembra 2016 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska. Právny zástupca sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 21. decembra 2016 uvádza, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, pričom v reakcii na označené stanovisko podpredsedu okresného súdu a k vyjadreniu zákonnej sudkyne zo 7. novembra 2016 uvádza:

«I./1 Tvrdenia Okresného súdu Bratislava I. uvedené v jeho podaní zo dňa 28.11.2016, sp. zn. Spr. 3423/2016, adresovanom Ústavnému súdu Slovenskej republiky

v tejto veci, vedenej pod sp. zn. II. ÚS 488/2016-41 sú účelové, nepravdivé a zavádzajúce, a to z týchto dôvodov:

- * Nie je pravdou, že Uznesením Okresného súdu Bratislava I., č.k.: 28 Cb 62/2002-401 zo dňa 31.01.2011 bol vzájomný návrh žalovaného ([REDACTED] zo dňa 19.02.2002) vylúčený na samostatné konanie, (ktoré je teraz vedené na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 32 Cb 196/2013). Nakoľko žalovanému (ako sťažovateľovi v tomto konaní sp. zn. II. ÚS 488/2016-41) bolo dňa 09.02.2011 doručené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I., č.k.: 28 Cb 62/2002-401 zo dňa 31.01.2010 (a nie zo dňa 31.01.2011), ktorým bol vzájomný návrh žalovaného ([REDACTED] zo dňa 19.02.2002) vylúčený na samostatné konanie, (ktoré je teraz vedené na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 32 Cb 196/2013)...

- * Je dokonca možné, že predmetné Uznesenie Okresného súdu Bratislava I., č.k.: 28 Cb 62/2002-401, ktorým bol vzájomný návrh žalovaného ([REDACTED] zo dňa 19.02.2002) vylúčený na samostatné konanie, bolo vydané dňa 31.01.2011 (nakoľko žalovanému bolo doručené až 09.02.2011), avšak pri jeho vyhlasovaní a vydávaní by muselo ísť o jeho antidatovanie - čo je neprípustné a protizákonné, a to v dôsledku podanej sťažnosti na nečinnosť súdu prietahy v konaní [REDACTED], podaním zo dňa 24.12.2010, ako aj v dôsledku opakovanej sťažnosti na nečinnosť súdu a na zbytočné prietahy v konaní sp. zn. 28 Cb 62/2002 zo dňa 24.12.2010 a zo dňa 20.01.2011...

I./2 Žalovaný [REDACTED] sa dozvedel číslo nového konania, kde bol vzájomný návrh žalovaného ([REDACTED] zo dňa 19.02.2002) vylúčený na samostatné konanie až dňa 18.12.2013, t.j. až doručením predvolania na pojednávanie v tejto veci na deň 16.01.2014, ktoré sa neuskutočnilo. Nakoľko Okresný súd Bratislava I. podaním sp. zn. 32 Cb 196/2013 zo dňa 13.03.2014 vyzval navrhovateľa [REDACTED] na doloženie do spisu Znalecký posudok č. 2/rok 2012 zo dňa 26.11.2011 s tým, že v opačnom prípade súd vyhotoví kópie na trovy žalobcu [REDACTED]...

I./3 Sťažovateľ [REDACTED] tvrdí, že súd bezdôvodne vylúčil vzájomný návrh žalovaného [REDACTED] na samostatné konanie, nakoľko tu neprichádza do úvahy ust. § 112, ods. 2/ O.s.p. a nejde o konanie kde sa vo vzájomnom návrhu žalovaného uvádzajú veci ktoré sa na spojenie veci nehodia.

I./4 Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] nesúhlasí s tvrdením Okresného súdu Bratislava I. v jeho podaní zo dňa 28.11.2016, že sťažnosť sťažovateľa smeruje najmä na konanie vedené pod sp. zn. 28 Cb 62/2002 a údajne dôvody predmetnej sťažnosti sa netýkajú súdneho konania vedeného pod sp. zn. 32 Cb 196/2013, nakoľko podľa právneho názoru sťažovateľa tak v konaní pod sp. zn. 28 Cb 62/2002 pokiaľ ide o vzájomný návrh [REDAKOVANÉ], ako aj v konaní pod sp. zn. 32 Cb 196/2013 ide o tú istú vec a teda o jedno konanie.

Nakoľko Podľa § 184 ods. 1 zákona č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy (ďalej len „Spravovací poriadok“) základom súdneho spisu o vylúčenej veci je rovnopis rozhodnutia o vylúčení veci na samostatné konanie. Do súdneho spisu o vylúčenej veci sa ďalej vloží fotokópia obžaloby alebo návrhu na začatie konania, prípadne fotokópie tých častí pôvodného súdneho spisu, ktoré sú v ňom naďalej potrebné a ktoré sú podľa uváženia predsedu senátu, ktorý o vylúčení rozhodol, nevyhnutné na rozhodnutie o vylúčenej veci...

I./5 Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] zvyrazňuje ďalej tú skutočnosť, že taktiež nesúhlasí s vyjadrením zákonnej sudkyne [REDAKOVANÉ] zo dňa 07.11.2016 v predmetnej veci II. ÚS 488/2016-41, Nakoľko táto tvrdí, že zákonnou sudkyňou v predmetnej veci 28 Cb 62/2002 som sa stala dodatkom k rozvrhu práce v marci 2010. Pritom ako sme už vyššie uviedli vzájomný nárok žalovaného [REDAKOVANÉ] zo dňa 19.02.2002 voči žalobcovi bol vylúčený na samostatné konanie už Uznesením Okresného súdu Bratislava I., č.k.: 28 Cb 62/2002-401 zo dňa 31.01.2010 - ktoré uznesenie sme predložili ako dôkaz vyššie. Avšak sudkyňa [REDAKOVANÉ] vo svojom podaní zo dňa 07.11.2016 v tejto veci tvrdí, že vzájomný nárok žalovaného [REDAKOVANÉ] zo dňa 19.02.2002 voči žalobcovi bol vylúčený na samostatné konanie Uznesením Okresného súdu Bratislava I., č.k.: 28 Cb 62/2002-401 zo dňa 31.01.2011. Čo treba považovať za podvodné tvrdenie a za zavádzanie Ústavného súdu Slovenskej republiky a je preto potrebné posúdiť otázku či v danom prípade nejde o trestný čin sudcu a či vo veci nie je potrebné začať disciplinárne konanie.

Pritom je jednoznačne preukázané, že menovaná sudkyňa zapríčinila bezdôvodné prietahy v konaní 32 196/2013 od marca 2010 až do druhej polovici roka 2013. Čiže za obdobie viac ako 3 (tri) roky keď vo veci vôbec nekonala, a tak zapríčinila, že teda nekonal Okresný súd Bratislava I.

Okresný súd Bratislava I. v tej istej veci, avšak vedenej pod č.k. 28 Cb 62/2002 nekonal a zapríčinil zbytočné prietahy v konaní za obdobie od 19.02.2002 do 31.01.2010, resp. do 31.01.2011 o čom svedčí podanie Okresného súdu Bratislava I. sp. zn.: Spr 3904/2010 zo dňa 15. 02.2011...

Pokiaľ v podaní zákonnej sudkyne [REDAKOVANÉ] zo dňa 07.11.2016 vo veci sp. zn. II. ÚS 488/2016-41 sa ďalej uvádzajú skutočnosti ohľadom stavu pôvodného konania, č.k. 28 Cb 62/2002 a najmä skutočnosť, že sťažovateľ [REDAKOVANÉ] podal dňa 04.11.2016 opäť dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob 107/2015-702. Tu sťažovateľ [REDAKOVANÉ], ako žalovaný vo veci sp. Zn. 28 Cb 62/2002 zvyrazňuje, že bol nútený podať v predmetnej veci opäť dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob 107/2015-702 - keďže ide o nespravodlivé a nezákonne rozhodnutie - rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob 107/2015-702.»

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a podpredsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich argumentáciou dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia práv podľa označeného článku ústavy a dohovoru. Poukazujúc na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou v sťažnosti namietaného porušenia označených práv, ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie veci (m. m. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03), a preto ďalej konal bez nariadenia ústneho pojednávania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným

spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na povahu prerokúvanej veci a jej význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konanie nemožno považovať z právneho hľadiska za zložité, pretože ide o vec, ktorá patrí k štandardnej rozhodovacej agende všeobecných súdov v obchodnoprávných veciach. Obsah súdneho spisu sp. zn. 32 Cb 196/2013 nepotvrďuje ani faktickú zložitosť predmetnej veci. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že právnou ani skutkovou zložitosťou veci nemožno ospravedlňovať doterajšiu dĺžku namietaného konania.

2. Ústavný súd pri hodnotení ďalšieho kritéria, správania sťažovateľa ako účastníka napadnutého konania, nezistil také skutočnosti, ktoré by významne ovplyvnili jeho doterajšiu dĺžku a mali byť zohľadnené na jeho ťarchu. Správanie sťažovateľa v napadnutom konaní nemožno hodnotiť ako faktor, ktorý prispel k doterajšej dĺžke napadnutého konania.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní (ako aj neprimeraná dĺžka konania) môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústreďenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu

právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08). Rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99).

Z vyžiadaného na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu, z vyjadrenia podpredsedu okresného súdu a z vyjadrenia konajúcej sudkyne ústavný súd zistil, že v doterajšom postupe okresného súdu možno identifikovať dve ničím neodôvodnené obdobia jeho nečinnosti, a to od februára 2002 do októbra 2013 a od mája 2015 do novembra 2016, ktoré sú v rozpore s ústavnou požiadavkou prerokovania veci bez zbytočných prietahov, pretože okresný súd v tomto období nevykonal vo vzťahu k vzájomnému návrhu sťažovateľa žiadny relevantný úkon smerujúci k odstráneniu stavu jeho právnej neistoty.

Napokon ústavný súd konštatuje, že o nesústreďenosti a neefektívnosti postupu okresného súdu svedčí predovšetkým skutočnosť, že vec sťažovateľa nie je ani po takmer 15 rokoch od začatia konania právoplatne skončená, čo je už samo osebe z ústavného hľadiska neakceptovateľné (napr. m. m. IV. ÚS 127/08, IV. ÚS 383/08, IV. ÚS 82/2010), bez ohľadu na hodnotenie miery, v akej okresný súd prispel k tomuto stavu.

Ústavný súd po komplexom posúdení všetkých okolností daného prípadu (z hľadiska skutkovej a právnej náročnosti veci, správania sťažovateľa, postupu okresného súdu poznamenaného jeho nečinnosťou, zohľadňujúc pritom charakter a význam predmetu napadnutého konania a jeho celkovú dĺžku) dospel k záveru, že v postupe okresného súdu došlo k zbytočným prietahom v napadnutom konaní, a preto rozhodol, že bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výrokovej časti tohto nálezu.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným

rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal.

Pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo postupom okresného súdu porušené a vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončená, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ domáhajúci sa vybavenia svojej záležitosti nachádza (bod 2 výroku tohto nálezu).

Sťažovateľ sa okrem vyslovenia porušenia označeného práva domáha aj priznania finančného zadosťučinenia a náhrady trov právneho zastúpenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiada priznať finančné zadosťučinenie v sume 55 000 €. Tento návrh odôvodňuje najmä s poukazom na doterajšiu dĺžku napadnutého konania a s tým súvisiacim stavom svojej právnej neistoty.

Aj keď ústavný súd vyslovil porušenie sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nepovažoval vzhľadom na okolnosti prípadu uplatnenie tejto svojej právomoci za dostatočné na to, aby sa dosiahla vo veci účinná náprava, a preto považoval za potrebné zaoberať sa aj vecnou opodstatnenosťou návrhu sťažovateľa na priznanie finančného zadosťučinenia, ktoré je podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde náhradou nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch za stav spôsobenej právnej neistoty postupom orgánov verejnej moci.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na okolnosti daného prípadu prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd zohľadňoval predovšetkým celkovú dĺžku konania okresného súdu, prihliadol na charakter jeho neefektívnej činnosti v skúmanom období, na obdobie jeho nečinnosti, predmet sporu, skutkovú a právnu zložitosť veci, ako aj jej význam pre sťažovateľa a správanie sťažovateľa v posudzovanom období.

Vychádzajúc z komplexného posúdenia týchto skutočností, ústavný súd považoval v konkrétnych okolnostiach daného prípadu priznanie sumy 5 000 € sťažovateľovi za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výrokovej časti tohto nálezu.

Ústavný súd podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2014, ktorá bola 839 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2015. Úhradu priznal sťažovateľovi za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon po 139,83 € [1/6 výpočtového základu (§ 11 ods. 3 vyhlášky)], čo spolu s paušálnou náhradou niektorých hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby po 8,39 € [1/100 výpočtového základu (§ 16 ods. 3 vyhlášky)] predstavuje sumu 296,44 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa [§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku (bod 4 výroku tohto nálezu)].

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. januára 2017